

Huvudman

Thorengruppen AB
info@thorengruppen.se

Ärendet

Riktad tillsyn av förskoleklass och grundskola Thoren Framtid i Karlstad.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Thorengruppen AB att senast **den 10 januari 2023** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande undervisning av legitimerade lärare, särskilt stöd, utredning av orsakerna till frånvaro samt betygssättning. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Thorengruppen AB inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Thorengruppen AB ska vidta följande åtgärder senast den 10 januari 2023

Undervisning av legitimerade lärare

1. Se till att personer som bedriver undervisning är anställda som lärare (1 kap. 3 § skollagen). Huvudmannen ska inkomma med anställningsbevis för samtliga personer som bedriver undervisning vid Thoren Framtid Karlstad i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder den 10 januari 2023.

2. Se till att huvudmannen fattar beslut om lärare som saknar legitimation ska undervisa längre tid än 6 månader (2 kap. 19 § skollagen). Huvudmannen ska inkomma med en förteckning över vilka beslut som fattats gällande detta senast den 10 januari 2023.
3. Se till att åtminstone en gång per år söka efter legitimerade lärare för undervisning i de ämnen där sådan personal saknas (2 kap. 21 § skollagen). I detta ingår att söka efter legitimerade lärare i ämnena hem- och konsumentkunskap, bild, slöjd och musik. Huvudmannen ska senast 10 januari 2023 redovisa vid vilken tidpunkt, på vilket sätt och för vilka ämnen som huvudmannen sökt legitimerade lärare till Thoren Framtid Karlstad under perioden den 22 juni 2022 till den 2 januari 2023.

Särskilt stöd

1. Se till att vid minst ett tillfälle innan den 10 januari 2023 informera samtliga lärare och övrig personal om skollagens krav kring när de ska anmäla till rektorn att en elev kan vara i behov av särskilt stöd. Huvudmannen ska dokumentera skriftligt när och hur informationen har förmedlats. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder den 10 januari 2023 (2 kap. 34 § samt 3 kap. 7 § skollagen).
2. För varje anmälan om behov av särskilt stöd för en elev som inkommer till rektorn, ska rektorn starta en utredning. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som inkommit till rektorn under perioden 15 augusti 2022 – 2 januari 2023 samt vilket datum en utredning har startats för respektive elev. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder den 10 januari 2023 (3 kap. 7 § skollagen).
3. För varje sådan utredning om särskilt stöd som avslutas innan den 2 januari 2023 ska rektorn, eller den som rektorn överlåtit beslutanderätten till, fatta beslut om att utarbeta åtgärdsprogram eller besluta att inte utarbeta åtgärdsprogram. Rektorn ska dokumentera hur många sådana beslut som fattats avseende perioden den 15 augusti 2022 – 2 januari 2023. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder den 10 januari 2023 (3 kap. 9 § skollagen).
4. Säkerställa att eventuella beslut om anpassad studiegång innehåller en klagörande motivering utifrån rekvisitet att beslut om anpassad studiegång får fattas om det särskilda stödet inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar. Beslutet skall även innehålla uppgifter om vilka avvikelser som görs från den timplan och de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen. Fattade beslut i denna del ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder den 10 januari 2023 (3 kap. 9 och 12 §§ skollagen, 29 kap. 10 § skollagen samt 32 § förvaltningslagen).

Utredning av orsakerna till frånvaro

1. Rektorn ska, vid kännedom om att en elev har upprepad eller längre skolfrånvaro, starta en utredning av orsakerna till elevens frånvaro. Rektorn ska dokumentera vid vilka tillfällen under perioden den 15 augusti 2022 till den 2 januari 2023 som rektorn fått kännedom om att en elev har upprepad eller längre frånvaro, samt vilket datum en utredning har startats respektive avslutats för respektive elev. Denna information ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder den 10 januari 2023 (7 kap. 19 § skollagen).
2. När rektorn startar en utredning av orsakerna till en elevs frånvaro ska en anmälan göras till huvudmannen. Huvudmannen ska dokumentera avseende vilka elever samt vid vilka datum huvudmannen mottagit sådana anmälningar under perioden den 15 augusti 2022 till den 2 januari 2023. Denna information ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder den 10 januari 2023 (7 kap. 19 a § skollagen).
3. När huvudmannen mottar en anmälan om att rektorn har startat en utredning av orsakerna till en elevs frånvaro ska huvudmannen göra en anmälan till hemkommunen. Huvudmannen ska dokumentera för vilka elever samt vid vilka datum huvudmannen gjort en sådan anmälan under perioden den 15 augusti 2022 till den 2 januari 2023. Denna information ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder den 10 januari 2023 (7 kap. 22 § andra stycket skollagen).

Betygssättning

1. Se till att den lärare som undervisat i ett ämne beslutar om betyg och signerar betygskatalogen. I de fall där en lärare som saknar legitimation ansvarat för undervisningen ska beslut om betyg fattas i samråd med lärare med legitimation (3 kap. 16 § skollagen). Betygskatalogen för höstterminen 2022 ska ges in till Skolinspektionen senast den 10 januari 2023.

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Thorengruppen AB en anmärkning avseende brister rörande undervisningen i musik, garantin för tidiga insatser, förvaring av nationella prov, disciplinära åtgärder samt tillgång till specialpedagogisk kompetens i elevhälsan. Thorengruppen AB ska senast **den 10 januari 2023** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Avstående från ingripande

Skolinspektionen avstår med stöd av 26 kap. 12 § p. 3 skollagen (2010:800) från att ingripa mot Thorengruppen AB avseende brister rörande fjärrundervisning i moderna språk. Skolinspektionen avslutar därmed ärendet i denna del.

Beslutet om avstående från ingripande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys inlett en tillsyn av Thoren Framtid Karlstad i Karlstads kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Thoren Framtid Karlstad följer gällande bestämmelser om undervisning, extra anpassningar och särskilt stöd, betygssättning, ordningsregler, disciplinära åtgärder och åtgärder mot kränkande behandling, utredning av orsakerna till frånvaro samt tillgång till elevhälsa.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer mellan den 28 mars och 31 mars 2022. Kompletterande intervjuer med lärare, den specialpedagogiska kompetensen i elevhälsan, representanter för huvudmannen samt med rektorn har genomförts digitalt den 17, 18 och 19 maj. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat betygskataloger, anställningsbevis, utredningar om elevers behov av särskilt stöd, åtgärdsprogram och frånvarostatistik. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Undervisning av legitimerade lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I ämnet spanska undervisar en lärarassistent sedan början av vårterminen 2022, vilket framgår av det anställningsbevis som Skolinspektionen tagit del av samt av intervjuer med rektorn och lärarassistenten.

I intervjuer med lärare och rektor samt av den lärarförteckning som Skolinspektionen tagit del av framkommer att undervisningen i hem- och konsumentkunskap och i bild bedrivs av en lärare som saknar legitimation. Av lärarens anställningsbevis från 2020 framgår att hen har en tillsvidareanställning som lärare.

Även undervisningen i slöjd och musik bedrivs av en lärare som saknar legitimation, vilket framgår av intervjuer med lärare och rektor samt av den lärarförteckning som Skolinspektionen tagit del av. Det framkommer i intervjuer med lärare och rektorn att skolan inte söker efter lärare i musik eller slöjd utan att den nuvarande lärarens förordnande förlängs med ett läsår i taget utan att tjänsten annonseras ut.

Enligt huvudmannen är det skolans nuvarande eller tidigare rektor som tagit beslut om anställning i samtliga fall. Huvudmannen har inte i något av fallen varit den som beslutat om anställning.

Rättslig reglering

Det är enbart den som har legitimation som lärare som får bedriva undervisning och endast den som har legitimation får anställas som lärare i skolväsendet utan tidsbegränsning (2 kap 13 och 20 §§ skollagen).

Ifall behörig lärare saknas inom huvudmannens organisation eller om det finns särskilda skäl med hänsyn till eleverna, får en lärare som inte uppfyller kraven på legitimation anställas för högst ett år i sänder (2 kap 18 § och 2 kap 21 § första punkten skollagen).

Det är huvudmannen som ska fatta beslut om en lärare utan legitimation används för att bedriva undervisning längre än sex månader (2 kap 19 § skollagen).

Skollagen definierar undervisning som målstyrda processer under ledning av lärare (1 kap 3 §). Genom bestämmelsen markeras att undervisningen ska ske under ledning av lärare, Som ett komplement till lärare kan det sedan finnas annan personal med sådan utbildning och erfarenhet att barnens utveckling och lärande främjas (prop. 2009/10:165 s. 218). Av detta följer att det endast är den som är anställd som lärare som får anlitas för att bedriva undervisning.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det är en brist att 1) personal anställd som lärarassistent ansvarar för undervisningen i spanska, 2) lärare utan legitimation anställs utan tidsbegränsning, 3) lärare utan legitimation i praktiken anställs för att bedriva undervisning för längre tid än en termin eller ett läsår i taget, då huvudmannen inte söker efter behöriga lärare i aktuella ämnen och 4) att beslut om att en lärare utan legitimation används för att bedriva undervisning längre tid än sex månader fattas av rektorn och inte av huvudmannen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Lärarna beskriver att de gör olika typer av extra anpassningar för elever som har svårigheter att nå kunskapskraven.

Av intervjuer med lärare framgår att lärarna inte har en gemensam uppfattning om hur de ska gå tillväga för att anmäla att de befäror att en elev inte kommer att nå målen trots extra anpassningar. Lärarna berättar att de kan ta upp det på elevhälsoteamets möten. En lärare uppger att hen inte gör formella anmälningar. En lärare beskriver att hen skickar ut F-varningar som går till elever och vårdnadshavare och betraktar det som en anmälan till rektor, eftersom rektorn kan se F-varningarna i det digitala system som skolan använder. En lärare berättar att hen inte gör anmälningar trots att läraren undervisar flera elever som hen befäror inte kommer att nå kunskapskraven, eftersom hen inte tycker att skolans elevhälsoteam fungerar. Flera lärare beskriver att de anmäler elever till elevhälsoteamet gång på gång, men att ärenden inte går vidare till utredning om behov av särskilt stöd.

Rektorn beskriver att det finns två sätt för lärare att anmäla att de befäror att en elev kan vara i behov av särskilt stöd. Det kan antingen göras via något som rektorn benämner "*akademisk remiss*" till elevhälsoteamet eller via att läraren deltar på öppet elevhälsoteamsmöte och gör en muntlig anmälan. Enligt rektorn är rutinen avseende akademisk remiss ännu inte implementerad på skolan.

I förskoleklass finns en elev som läraren befäror inte kommer att nå kunskapskraven i svenska och matematik för årskurs 1, trots att eleven ges extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Läraren har tagit upp detta med skolans elevhälsoteam, men ingen utredning av elevens behov av särskilt stöd har genomförts. Läraren i årskurs 1 berättar att det i årskursen finns fyra elever med extra anpassningar som lärarna befäror inte kommer att nå kunskapskraven. Samtliga är anmälda till rektorn redan under läsåret 2020/21, men endast en av eleverna har åtgärdsprogram. I årskurs 2 finns fyra elever som riskerar att inte nå kunskapskraven i årskurs 3 trots extra anpassningar. Läraren har anmält dessa elever till rektor. Trots detta är det endast för en av eleverna som en utredning om behov av särskilt stöd har genomförts.

Även i intervjuer med elevhälsan och med den specialpedagog som rektorn anställt våren 2022 framgår att alla elever som anmälts till rektorn och elevhälsoteamet inte utretts för särskilt stöd och att det förekommer att elever behövt vänta mer än ett år på utredning.

Det har också i intervjuer med lärare framkommit att det finns elever där lärarna genomfört utredningar av om eleverna är i behov av särskilt stöd, på skolan kallade pedagogiska kartläggningar, men att det därefter inte fattats beslut om att upprätta eller inte upprätta åtgärdsprogram för eleverna.

På skolan finns elever som har anpassad studiegång. Lärare beskriver att det kan vara svårt att veta ifall elever har anpassad studiegång eller inte. I tre av de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av framgår att elever har anpassad studiegång, vilka ämnen berörda elever läser och i vilken omfattning, men inte hur länge anpassningen ska gälla. Av besluten framgår inte vilka ämnen som helt eller delvis plockats bort, eller vilka avvikelser som gjorts i förhållande till gällande timplan i dessa ämnen. I ett av åtgärdsprogrammen anges att elevens anpassade studiegång anpassas löpande men att eleven ska ha minst en lektion matematik, svenska och engelska per vecka och att eleven just nu har sex till sju lektioner per vecka. Skälen till att eleverna är i behov av anpassad studiegång framgår inte av åtgärdsprogrammen.

Rättslig reglering

Huvudmannen ska se till att lärare och annan personal vid skolenheterna har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet (2 kap. 34 § skollagen).

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt (3 kap. 5 § skollagen).

Om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd (3 kap. 7 § skollagen).

Ett åtgärdsprogram ska upprättas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av åtgärdsprogrammet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av åtgärdsprogrammet ska det även framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn och om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 § eller i form av anpassad studiegång enligt 12 § kan rektorn inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till istället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas (3 kap 9 § skollagen).

Om det särskilda stödet för en elev i grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får beslut om avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen fattas (anpassad studiegång). I grundskolan ska den anpassade studiegången utformas så att eleven så långt som möjligt får förutsättningar att nå behörighet till gymnasieskolans nationella program. Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen (3 kap. 12 § skollagen).

Ett beslut som kan antas påverka någons situation på ett inte obetydligt sätt ska innehålla en klagörande motivering om det inte är uppenbart obehövligt. En sådan motivering ska innehålla uppgifter om vilka föreskrifter som har tillämpats och vilka omständigheter som varit avgörande för myndighetens ställningstagande (32 § förvaltningslagen (2017:900)).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete när det gäller att anmäla och utreda elevers eventuella behov av särskilt stöd. Det framgår att lärarna har olika uppfattning om, och i vissa fall är osäkra på, hur en anmälan till rektorn om att en elev kan vara i behov av särskilt stöd ska göras. Det framgår även att vissa lärare inte anmäler elever som kan vara i behov av särskilt stöd till rektorn. Vidare uppger både lärare och elevhälsa att det finns elever på skolan som anmälts till rektorn eftersom de riskerar att inte uppnå kunskapskraven trots att stöd getts i form av extra anpassningar. I flera av fallen har ändå ingen utredning av elevernas behov av särskilt stöd startats.

Skolinspektionen bedömer vidare att det utgör en brist att en utredning av en elevs behov av särskilt stöd inte alltid resulterar i ett beslut om att upprätta eller inte upprätta åtgärdsprogram.

Vidare bedömer Skolinspektionen att skolans beslut om anpassad studiegång är bristfälliga. Av de beslut som Skolinspektionen tagit del av framgår inte vilka ämnen som helt eller delvis plockats bort eller vilka avvikelser som gjorts från gällande timplan. Det framgår inte heller hur länge eleverna ska ha anpassad studiegång och

besluten saknar en klagörande motivering utifrån rekvisitet att beslut om anpassad studiegång enbart får fattas om det särskilda stöd som eleven får inte i rimlig grad kan anpassas utifrån elevens behov och förutsättningar

Vad gäller skolans arbete med extra anpassningar har det inte framkommit annat än att skolan uppfyller författningarnas krav i denna del.

Betygsättning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av skolans betygskataloger framgår att rektorn beslutat om och signerat betygen i idrott och hälsa, bild och slöjd för en enskild elev, trots att rektorn inte undervisat i något av dessa ämnen. Rektorn har även signerat betygen i spanska, tyska och franska som moderna språk språkval samt i ungerska, kurdiska och engelska som modersmål för samtliga elever som fått betyg i dessa ämnen. Rektorn uppger att anledningen till att hen satt betyg för den enskilda eleven är att det varit oklarheter kring elevens anpassade studiegång. I de övriga ämnena har rektorn signerat betygen på grund av att de lärare som undervisat saknat legitimation. Förutom rektorn har de lärare som undervisat i dessa ämnen signerat betygskatalogen.

På skolan saknar bland andra lärarna i hem- och konsumentkunskap, bild, slöjd, musik, tyska och spanska legitimation för den undervisning som de bedriver. Samtliga olegitimerade lärare har utsedda medbedömare som signerat betygskatalogen tillsammans med dem. Lärarna i hem- och konsumentkunskap och bild respektive slöjd och musik beskriver att de inte diskuterar betygssättningen med medbedömarna, utan självständigt sätter betyg. Lärarna som är utsedda medbedömare beskriver att de är ganska väl insatta i de olegitimerade lärarnas undervisning, men inte i deras bedömning och betygssättning. Rektorn är enligt egen utsago medbedömare i spanska och tyska. Läraren i spanska uppger att det är rektorn som beslutar om betygen i spanska. Betygskatalogen i spanska har ändrats i ett fall från betyget E till betyget D av en administratör med kommentaren "betyg felaktigt". Varken rektorn eller undervisande lärare har signerat ändringen.

Rättslig reglering

Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisning vid den tidpunkt då betyg ska sättas. Om läraren inte är legitimerad, ska betyget beslutas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn (3 kap. 16 § skollagen).

Den som har fattat beslut om betyg ska ändra beslutet om det är uppenbart oriktigt på grund av nya omständigheter eller av någon annan anledning. Ändringen får inte innebära att betyget sänks. Av skollagen framgår att det enbart är den som fattat beslut om betyget, eller under särskilda omständigheter rektorn, som får ändra betyg (3 kap. 20 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det är en brist att rektorn fattat beslut om betyg och signerat betygskatalogen för enskilda elever med anpassad studiegång, trots att rektorn inte undervisat berörda elever. Det är också en brist att en administratör ändrat betyg som är beslutade och signerade i betygskatalogen. Vidare är det en brist att rektorn tillsammans med lärare som saknat legitimation beslutat om betyg eftersom betyg endast får sättas av lärare. Rektorns rätt att besluta om betyg inträder enbart när en legitimerad lärare som inte är behörig i ett ämne och en olegitimerad lärare som ansvarat för undervisningen är oense om vilket betyg som ska sättas. Skolinspektionen bedömer vidare att det utgör en brist att det förekommer att olegitimerade lärare i praktiken sätter betyg självständigt, då de olegitimerade lärarnas utsedda medbedömare inte är insatta i den bedömning och betygssättning som de olegitimerade lärarna gör.

Utredning av frånvaro

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervjuer med lärare, elevhälsa och rektorn framkommer att pandemin påverkat frånvaron på skolan. Elevfrånvaron har ökat generellt som ett resultat av restriktioner kopplade till pandemin. Lärare från alla stadier uppger att det finns elever med mycket hög frånvaro på skolan även med hänsyn tagen till pandemin, något som också bekräftas av skolans frånvarostatistik.

Lärare och elever beskriver att närvaro registreras i ett digitalt system. Om en elev har hög frånvaro kontaktar lärarna ibland elevhälsoteamet och ibland elevens vårdnadshavare. Enligt lärarna ska kuratorn göra frånvaroutredningar.

Rektorn beskriver att kuratorn följer upp och utreder elever som har en frånvaro över 20 procent. Kuratorn är den som meddelar huvudmannen att en frånvaroutredning startar och under läsåret 2021/22 har detta skett vid kanske 10 tillfällen, enligt rektorn. Kuratorn berättar att hen aldrig gjort någon frånvaroutredning under de tre år kuratorn arbetat på skolan och att hen inte meddelat huvudmannen att en frånvaroutredning startats i något fall. Enligt kuratorn är mentorn den som i första hand hanterar elevers frånvaro.

Huvudmannen uppger att inga anmälningar om att frånvaroutredningar har startats har inkommit från Thoren Framtid Karlstad under läsåret 2021/22. Varken rektorn eller kuratorn känner till hur hemkommunen meddelas om att en frånvaroutredning startats för en elev. Huvudmannen uppger dock att det är rektorn som ansvarar för att meddela elevens hemkommun när en frånvaroutredning startas.

I en kommentar till protokollet uppger rektorn att den person som anställts som specialpedagog på skolan under vårterminen 2022 påbörjat arbetet med frånvaroutredningar.

Rättslig reglering

Om en elev har upprepad eller längre frånvaro ska rektorn se till att frånvaron utreds skyndsamt. Detta gäller oavsett om det rör sig om giltig eller ogiltig frånvaro. Rektorn ska se till att anmäla till huvudmannen att en frånvaroutredning har inletts. Huvudmannen ska i sin tur meddela elevens hemkommun att en utredning gällande elevens frånvaro har startats (7 kap. 19 a § och 22 § andra stycket skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att skolans arbete med att utreda orsakerna till elevers frånvaro brister. Av utredningen framgår att rektorn och lärarna är av uppfattningen att det är skolans kurator som genomför frånvaroutredningar. Kuratorn, som arbetat på skolan i över tre år, uppger emellertid att hen aldrig genomfört någon frånvaroutredning. Även om rektorn i en kommentar till protokollet uppger att den specialpedagog som anställdes i mars påbörjat arbetet med frånvaroutredningar, är Skolinspektionens bedömning att rutinerna brister.

Skolinspektionen bedömer vidare att det finns brister i skolans och huvudmannens rutiner vad gäller rektors skyldighet att anmäla till huvudmannen att en utredning av orsakerna till en elevs frånvaro har inletts. Rektorn och kurator har olika uppfattningar om vem som har ansvar för att anmäla till huvudmannen att en utredning om frånvaro inletts. Det finns även brister i rutinerna för hur huvudmannen å sin sida anmäler till hemkommunen att en sådan utredning inletts, såtillvida att huvudmannen och rektorn har skilda uppfattningar om vem som ansvarar för att meddela hemkommunen att en utredning om frånvaro inletts.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Thorengruppen AB:s verksamhet vid Thoren Framtid Karlstad uppfyller inte författningarnas krav vad gäller undervisning av legitimerade lärare, särskilt stöd, betygssättning och utredning av orsakerna till elevers frånvaro. Det finns därför skäl att förelägga Thorengruppen AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Anmärkning

Undervisningen i musik

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av observationer och intervjuer med elever och lärare framgår att det för undervisningen i musik finns ett klassrum anpassat för lågstadielever med tillhörande grupprum och ett källarförråd där musikinstrument finns att tillgå.

Undervisningen bedrivs i helklass med gruppstorlekar mellan 23-27 elever, enligt elever, lärare och rektorn. Läraren och eleverna beskriver att eleverna i de större klasserna inte ryms att sitta i klassrummet vid genomgångar utan får stå eller sitta på golvet. Läraren håller därför korta genomgångar på max 10 minuter. Sång, melodispel och ackompanjemang i ensembleform med genretypiska musikaliska uttryck samt rytmisk och melodisk improvisation till trumkomp, ackordföljder eller melodislingor med röst och instrument är delar av det centrala innehållet som inte kunnat behandlas på grund av att undervisningen bedrivs i helklass i lokaler som inte är ändamålsenliga, uppger läraren. En elev berättar att de under musiklektionerna sätter sig i källaren och tittar på sina mobiltelefoner. Andra elever beskriver att de sitter utspridda och att läraren inte alltid märker om de är där. Eleverna säger att de kan skolka utan att läraren märker det genom att säga att de går ner i källaren. Läraren uttrycker i intervju med Skolinspektionen att hen inte fullt ut kan stå för den undervisning som bedrivs i musik.

Rektorn uppger att undervisningen i musik inte fungerar att bedriva i helklass och i en kommentar till protokollet från Skolinspektionens tillsyn uppger hen att undervisningen i musik kommer att bedrivas i halvklass till hösten. Vid intervju med läraren i musik i maj 2022 uppger läraren att det inte finns någon lösning som hen känner till gällande lokaler för musikundervisning kommande läsår.

Rättslig reglering

Utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform och inom fritidshemmet oavsett var i landet den anordnas (1 kap. 9 § skollagen).

För varje skolform gäller en läroplan som utgår från bestämmelserna i skollagen. Förutom utbildningens värdegrund och uppdrag anger läroplanen också mål och riktlinjer för utbildningen (1 kap. 11 § skollagen).

För utbildningen ska de lokaler finnas som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas (2 kap. 35 § skollagen).

I del 5 av grundskolans läroplan finns kursplaner med syfte, centralt innehåll och kunskapskrav. Läraren ska i undervisningen utgå från ämnets syfte och behandla det centrala innehållet för aktuell årskurs. För att kunna behandla det centrala innehållet behövs ändamålsenlig utrustning och ändamålsenliga lokaler. I det centrala innehållet för ämnet musik i årskurserna 7-9 anges bland annat: *sång, melodispel och ackompanjemang i ensembleform med genretypiska musikaliska uttryck samt rytmisk och melodisk improvisation till trumkomp, ackordföljder eller melodislingor med röst och instrument* (Förordning om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (SKOLFS 2010:37)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det är en brist att det centrala innehållet inte behandlas fullt ut i undervisningen. Av utredningen framgår att orsaken till detta är lokalernas utformning i kombination med undervisningsgruppernas storlek.

Garantin för tidiga insatser

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av inhämtad dokumentation och av intervjuer med förskollärare i förskoleklass, lärare i årskurs 1 samt lärare i årskurs 3, framgår att förskollärare och lärare använder de nationella kartlägningsmaterialen för förskoleklassen, de nationella bedömningsstöden för årskurs 1, samt de nationella proven för årskurs 3.

Förskoleklassens resultat har diskuterats på ett möte med elevhälsoteamet där specialpedagogen deltog. Enligt lärare i årskurs 1 har specialpedagogen inte varit delaktig vid någon särskild bedömning utifrån bedömningsstöden för årskurs 1. Läraren uppger att personal med specialpedagogisk kompetens inte varit delaktig överhuvudtaget i bedömningen av eleverna i årskursen. Lärarna i årskurs 1 har tillsammans planerat och genomfört extra anpassningar för de elever som lärarna bedömt är i behov av det.

Rättslig reglering

Det ska göras en särskild bedömning av en elevs kunskapsutveckling i förskoleklassen respektive lågstadiet om det utifrån användning av ett nationellt kartlägningsmaterial, nationellt bedömningsstöd eller ett nationellt prov i svenska, svenska som andraspråk eller matematik finns en indikation på att eleven inte kommer att nå kunskapskraven för årskurs 1 eller 3. Om det efter en sådan bedömning kan befaras att eleven inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ska det skyndsamt planeras sådant stöd som anges i 3 kap. 5 § eller göras en anmälan till rektorn enligt 3 kap. 7 § (3 kap 4 § skollagen).

Samråd ska ske med personal med specialpedagogisk kompetens vid 1. en särskild bedömning enligt 4 §, 2. planering av stöd som anges i 5 § när det i förskoleklassen eller lågstadiet upptäcks att sådant stöd behöver ges i svenska, svenska som andraspråk eller matematik (3 kap. 4 a § skollagen).

Nationella kartlägningsmaterial ska användas för att kartlägga elevernas språkliga medvetenhet och matematiska tänkande i förskoleklassen (8 kap. 2 § skolförordningen).

Nationella bedömningsstöd ska användas i matematik och svenska eller svenska som andraspråk i årskurs 1 (9 kap. 22 b § skolförordningen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det är en brist att en särskild bedömning i årskurs 1 inte genomförts i samråd med specialpedagog eller speciallärare utifrån de nationella bedömningsstöden i svenska, svenska som andraspråk och matematik. Skolinspektionen bedömer även att det är en brist att den specialpedagogiska kompetensen inte deltagit i planering och utformning av extra anpassningar för elever i årskurs 1.

Förvaring av nationella prov

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Vid tidpunkten för Skolinspektionens besök förvarades nationella prov i en kartong ståendes på ett skåp i ett lärarrum. Samtlig personal på skolan har tillträde till rummet som är låst när ingen använder det. Det har inte i någon elevintervju framkommit att provens innehåll blivit känt för eleverna före tidpunkten för provens genomförande. För att förebygga spridning av nationella prov kontaktade Skolinspektionen skolans rektor innan tillsynen avslutades för att meddela att förvaringen av nationella prov inte överensstämmer med gällande krav.

Rättslig reglering

Nationella prov ska förvaras inlåsta på ett sådant sätt att det säkerställs att innehållet inte röjs före föreskriven provtidpunkt, föreskrivet provdatum, föreskriven provperiod eller under föreskriven användningstid (6 § Skolverkets föreskrifter om hantering och genomförande av nationella prov (SKOLFS 2013:19)).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att förvaringen av nationella prov på skolan inte motsvarar författningarnas krav. Samtlig personal på skolan har tillgång till det rum där proven förvaras i en kartong, vilket gör att det finns en påtaglig risk att obehöriga får tillgång till provet.

Ordningsregler, disciplinära åtgärder och kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

De elever som Skolinspektionen talat med i årskurserna 6-9 upplever inte att de varit delaktiga med att ta fram skolans ordningsregler och de känner inte heller till vilka ordningsregler som gäller på skolan. Eleverna berättar att elever som betar sig illa kan bli utskickade från lektioner eller hemskickade, men flera elever påpekar att det framstår som oklart för dem vad som kan göra att man blir hemskickad.

Lärarna berättar att skolans ordningsregler togs fram under förra läsåret av dåvarande rektor och att eleverna då fick ha synpunkter på reglerna. Under innevarande läsår har eleverna enligt lärarna inte varit delaktiga med att ta fram ordningsregler för hela skolan.

Lärarna beskriver att det är upp till den enskilda läraren när en elev ska skickas ut. När den nuvarande rektorn tillträdde blev det tydligt att elever skulle skickas ut ur klassrummet och även kunna skickas hem vid vissa förseelser. Det har också förekommit att elever har skickats hem från skolan. Av rektorns kommentarer till tillsynsprotokollet framgår att elever har skickats hem i vissa fall då det handlat om utåtagerande beteende, men att det inte rört sig om avstängningar. Såväl lärare som rektorn uppger att disciplinära åtgärder ska dokumenteras i digitala tjänsteanteckningar. Det är dock flera lärare som uppger att de skickar ut eleverna ur klassrummet utan att dokumentera detta i enlighet med dessa riktlinjer.

Rektorn uppger i intervju med Skolinspektionen att det inte fanns några ordningsregler när hen började på skolan i september 2021 och att hen därför beslutade om regler gällande exempelvis att inte springa i korridorer. I en kommentar till protokollet från tillsynen uppger rektorn att de ordningsregler som finns tagits fram och implementerats av den tidigare rektorn, men att rektorn vid ett tillfälle tagit upp reglerna med elevrådet som var nöjda med dem. Ordningsreglerna har även gått igenom med arbetslagsledarna och på en arbetsplatsträff enligt rektorn.

Såväl lärare som rektorn uppger att det inte görs någon specifik utredning kring elever som vid upprepade tillfällen betar sig illa. Det förs dock kontinuerliga samtal med elever och vårdnadshavare i de fall där upprepat olämpligt beteende förekommer, och beteende är något som ingår i utredningar av elevers behov av särskilt stöd. Kuratorn berättar även att hen har gjort sociala kartläggningar för tre elever som delvis syftar till att ta reda på orsakerna till elevernas beteende.

Skolan har en *”Plan för att främja likabehandling och förebygga samt åtgärda diskriminering, trakasserier och kränkande behandling”* som Skolinspektionen tagit del av. Planens giltighetstid är enligt planens förstasida 1/7 2021 till 30/6 2022. I planen finns ordningsregler för skolan nedskrivna. Av intervjuer framgår att planen inte är känd lärarna på skolan.

I planen mot kränkande behandling finns även rutiner för hur kränkingsärenden ska hanteras. Vid intervju med lärare framkom att lärare i årskurserna 6-9 har uppfattningen att rutinerna kring anmälan och utredning av kränkande behandling ändrats, medan lärare i lågstadiet inte känner till att rutinen ändrats. Lärare i årskurs 6-9 beskriver att den nya rutinen är att anmälan ska göras till rektorn som skickar den vidare till trygghetsgruppen som utreder det inträffade. Lärare i lågstadiet berättar att de inte varit med i en diskussion om att ändra rutiner och inte fått veta att den tidigare rutinen, som innebar att den som anmäler en händelse till rektorn också utreder den, inte längre gäller. Rektorn uppger i en kommentar till protokollet att rutinen gällande kränkingsärenden har diskuterats i alla arbetslag efter Skolinspektionens besök.

Skolinspektionen besökte skolan i slutet av mars 2022. Inga anmälningar om kränkande behandling hade då inkommit gällande vårterminen 2022. Kuratorn menade att det inte kunde vara rättvisande – att det snarare speglade att anmälningar inte gjordes än att inga kränkningar skett. Även eleverna menade att kränkningar förekom regelbundet på skolan. Rektorn menade dock att det var rättvisande att inga kränkingsanmälningar inkommit. Vid intervju med huvudmannen den 17 maj framkom att ett flertal kränkingsanmälningar inkommit till huvudmannen sedan Skolinspektionen besökte skolan på plats.

Rättslig reglering

Ordningsregler ska finnas för varje skolenhet. Ordningsreglerna ska utarbetas under medverkan av eleverna och följas upp. Rektorn beslutar om ordningsregler (5 kap. 5 § skollagen).

Om en elev vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarigare förseelse ska rektorn se till att saken utreds. Samråd ska ske med elevens vårdnadshavare. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. Med utgångspunkt i vad som har framkommit vid en sådan utredning ska rektorn se till att åtgärder genomförs för att få eleven att ändra sitt beteende (5 kap. 9 och 10 §§ skollagen).

För att se till att elevernas utbildning präglas av trygghet och studiero får rektor eller lärare vidta omedelbara och tillfälliga åtgärder, såsom bland annat utvisning ur undervisningslokalen och avstängning. Om någon av dessa åtgärder vidtas ska detta dokumenteras av den som vidtagit åtgärden/åtgärderna. Beslut om avstängning får endast fattas av rektorn och inte för en tidsperiod längre än en vecka och inte heller vid fler än två tillfällen per kalenderhalvår. Innan rektorn beslutar om avstängning ska eleven och elevens vårdnadshavare beredas tillfälle att yttra sig (5 kap. 7, 14-16, 21 och 24 §§ skollagen).

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan (6 kap. 8 § skollagen).

En lärare och annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden (6 kap. 10 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det utgör en brist att skolan använder otillåtna disciplinära åtgärder. En skola får endast använda de disciplinära åtgärder som anges i skollagen. Att skicka hem elever är inte en sådan åtgärd. Däremot kan rektorn besluta om avstängning av en elev med omedelbar verkan om det är nödvändigt med hänsyn till andra elevers trygghet och studiero. Avstängningen kan göras för återstoden av dagen eller som längst upp till en vecka. En elev får inte stängas av vid fler än två tillfällen per termin. Vidare bedömer Skolinspektionen att det är en brist att disciplinära åtgärder inte dokumenteras i enlighet med författningarnas krav. Skolinspektionen vill i sammanhanget framhålla att dokumentation av disciplinära åtgärder såsom utvisning ur klassrummet gör det möjligt att få en samlad bild dels av hur tryggheten och studieron ser ut på skolan, dels av vilka individuella problem med ordningsstörande beteende som finns.

Vad gäller utredning av elever som vid upprepade tillfällen betar sig illa framkommer att det görs utredningar på skolan i syfte att ta reda på orsakerna till beteendet, ibland inom ramen för en utredning om särskilt stöd och ibland inom ramen för en social kartläggning. I detta sammanhang vill Skolinspektionen framhålla vikten av att det görs tydligt för elever, vårdnadshavare och skolans personal att en utredning om orsakerna till det ordningsstörande beteendet genomförs, och att åtgärder vidtas utifrån vad som framkommit i utredningen när utredningen är färdig.

Skolinspektionens utredning kan inte visa att det finns brister avseende skolans plan mot kränkande behandling, skolans arbete med att anmäla och utreda kränkande behandling och skolans arbete med ordningsregler. Skolinspektionen konstaterar dock att det finns en risk att arbetet mot kränkningar inte sker systematiskt när alla elever och personal inte har kännedom om skolans plan mot kränkande behandling samt när det finns skilda uppfattningar bland skolans personal om vilka rutiner som gäller för att anmäla och utreda kränkande behandling. Skolinspektionen konstaterar vidare att det finns en risk att arbetet med ordningsregler inte får avsedd effekt när alla elever och all personal inte har kännedom om reglerna.

Tillgång till specialpedagogisk kompetens

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervjuer med lärare, elevhälsa och rektor framkommer att det i praktiken inte funnits tillgång till specialpedagogisk kompetens inom elevhälsan på skolenheten, då den som varit anställd som specialpedagog varit frånvarande i stor omfattning. Lärarna och elevhälsan beskriver att arbetet med att utreda elever med behov av särskilt stöd, arbetet med att planera och genomföra stödinsatser samt arbetet med garantin för tidiga stödinsatser påverkats negativt av frånvaron av specialpedagogisk kompetens. Rektorn har i slutet av mars 2022 anställt en person som ska ersätta den tidigare specialpedagogen. Enligt rektorn har den person som rektorn anställt som specialpedagog inte specialpedagogisk kompetens.

I intervju med den person som anställts som specialpedagog framgår att hen har en kandidatexamen i kognitiv psykologi från Nederländerna. I utbildningen har praktik ingått hos en skolpsykolog i ett sydamerikanskt land. Den nyanställda specialpedagogen har inte lärarutbildning och pedagogik ingår inte i hens utbildning. Av intervjun med Skolinspektionen framgår att vederbörande under höstterminen 2021 vikarierat som lärare på skolan, bland annat i ämnet tyska.

Rättslig reglering

För eleverna i förskoleklass och grundskola ska det finnas tillgång till elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Det ska finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses (2 kap. 25 § skollagen).

I förarbetena till bestämmelsen framhålls att bestämmelsen till skillnad från 1985 års skollag ställer krav på att det ska finnas tillgång till adekvat utbildad personal som kan tillgodose elevernas behov av specialpedagogiska insatser (prop. 2009/10:165, s. 657)

Med begreppet specialpedagogisk kompetens avses främst personal som har en utbildning som speciallärare eller specialpedagog. Tillgång till specialpedagogisk kompetens behöver dock inte enbart syfta på personer med specialpedagogutbildning. Det kan också innefatta t.ex. speciallärare eller en skolledare med särskilt ansvar för specialpedagogiska insatser på skolan (prop. 2009/10:165, s. 278).

I förarbetena till bestämmelserna om garantin för tidiga stödinsatser i 3 kap. skollagen anges att även om begreppet ”personal med specialpedagogisk kompetens” är väldigt brett, är det önskvärt att samrådet sker med specialpedagog eller en speciallärare. I undantagsfall bör samrådet kunna genomföras med någon annan pedagog som har fördjupade kunskaper i specialpedagogik, utan att ha en examen i specialpedagogik. Genom sin specialistkunskap har specialpedagog och speciallärare i regel bäst förutsättningar att bedöma om en elev är i behov av extra anpassningar eller särskilt stöd. I förarbetena uttrycks vidare att den generella kunskap som personal med specialpedagogisk kompetens förväntas ha om inlärningssvårigheter och hur stödinsatser kan utformas bör vara till stor nytta för ansvarig förskollärare eller lärare (prop. 2017/18:195, s. 53 och 86).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det är en brist att det saknas reell tillgång till specialpedagogisk kompetens vid Thoren Framtid Karlstad. Hög frånvaro hos den person som varit anställd som specialpedagog under större delen av läsåret 2021/22 har resulterat i att elevernas behov av specialpedagogiska insatser inte kunnat tillgodoses.

Thoren Framtid AB har anställt en person som specialpedagog i mars 2022, men den aktuella personen saknar utbildning inom såväl pedagogik som specialpedagogik. Personen kan vidare inte anses ha tillägnat sig kunskaper i specialpedagogik genom sin utbildning i kognitiv psykologi eller genom sitt vikariat som lärare. Skolinspektionen bedömer mot denna bakgrund att skolan fortsatt saknar tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses. Detta utgör en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelse vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Thorengruppen AB:s verksamhet vid Thoren Framtid Karlstad uppfyller inte författningarnas krav vad gäller att undervisningen i musik följer och omfattar ämnets syfte och centrala innehåll, garantin för tidiga stödinsatser, förvaring av

nationella prov, användande och dokumentation av disciplinära åtgärder samt tillgång till specialpedagogisk kompetens.

Det framgår att hela det centrala innehållet inte behandlas i undervisningen i ämnet musik. Rektorn har dock vidtagit vissa åtgärder för att det ska finnas förutsättningar att behandla hela det centrala innehållet i ämnet läsåret 2022/23.

I årskurs 1 sker inte samråd med personal med specialpedagogisk kompetens vid den särskilda bedömningen eller vid planeringen av extra anpassningar. Det framgår emellertid att lärarna på skolan, använder de nationella kartläggningmaterialen, de nationella bedömningsstöden och de nationella proven samt genomför extra anpassningar för elever i behov av det.

Vid tillsynsbesöket framkom att nationella prov förvarades på ett otillåtet sätt, men det finns inte något som tyder på att provens innehåll spridits till obehöriga.

Det framgår inte av utredningen i vilken omfattning skolan använder sig av otillåtna disciplinära åtgärder. Däremot framgår att vidtagna disciplinära åtgärder dokumenteras i viss, men inte full utsträckning.

I utredningen framkommer att Thoren Framtid Karlstad anställt en person för att öka tillgången till specialpedagogisk kompetens på skolenheten, men att personen i fråga inte har den utbildning eller erfarenhet som uppdraget kräver.

Av de skäl som framgår ovan bedömer Skolinspektionen de aktuella bristerna som mindre allvarliga och finner därför skäl att tilldela Thorengruppen AB en anmärkning i dessa avseenden.

Avstående från att ingripa

Fjärrundervisning i franska

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Rektorn uppger att det finns två elever som läser franska med fjärrundervisning i årskurs 9. Rektorn beskriver att eleverna tar del av undervisningen i franska i ett rum med glasväggar på skolan och det finns pedagogiska resurser på skolan som är handledare åt eleverna i och med att de ser in i undervisningslokalen och finns i närheten ifall eleverna behöver hjälp. Rektorn uppger dock att den personal som är handledare åt eleverna som har fjärrundervisning i franska inte vet om att de är elevernas handledare. Enligt rektorn kommer inte fjärrundervisning i moderna språk franska att bedrivas på skolenheten läsåret 2022/23 då de elever som läser franska går ut grundskolan i juni 2022.

Rättslig reglering

Fjärrundervisning får användas i grundskolan endast under de förutsättningar och med de begränsningar som följer av detta kapitel och föreskrifter som har meddelats i anslutning till kapitlet. I grundskolan får fjärrundervisning användas i bland annat ämnet moderna språk (21 kap. 2 och 4 §§ skollagen).

Elever som deltar i fjärrundervisning ska göra det i lokaler som skolenheten disponerar. Vid fjärrundervisning ska det finnas en handledare. I grundskolan ska handledaren finnas närvarande där eleverna befinner sig. Handledaren ska vara en för detta ändamål lämplig person (21 kap. 12-13 §§ skollagen).

Av förarbetena till bestämmelserna framgår att fjärrundervisning på många sätt innebär en större utmaning för lärare än närundervisning. För att säkerställa hög kvalitet i undervisningen bör därför en handledare finnas på plats för att kunna bistå fjärrläraren i undervisningen. Vidare framgår att fjärrläraren i förväg måste informera den handledare på skolan som ska bistå fjärrläraren om vad som ska tas upp i undervisningen och vad som behöver förberedas samt följa upp hur undervisningen har fungerat (prop. 2019/20:127 s. 61 f.).

Av förarbetena till bestämmelsen framgår att handledarens närvaro kan säkerställa en god arbetsmiljö så att eleverna får gynnsamma förutsättningar att studera lugnt och koncentrerat. Förslaget att en handledare ska få besluta om vissa disciplinära åtgärder gör också att handledarens möjligheter att upprätthålla en lugn arbetsmiljö förbättras, vilket dock förutsätter att handledaren är på plats hos eleverna. En närvarande handledare kan dessutom bistå fjärrläraren i undervisningen och bidra till att undervisningen håller en hög kvalitet. Att handledaren ska vara närvarande där eleverna befinner sig innebär dock inte att handledaren ovillkorligen måste vara på plats i undervisningslokalen under varje minut av fjärrundervisningen. En handledare kan naturligtvis, på samma sätt som en lärare vid närundervisning, tillfälligt lämna lokalen för att t.ex. följa med en elev till skolbiblioteket eller hämta undervisningsmaterial från en annan lokal (prop. 2019/20:127 s. 65 f.).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det är en brist att de personer som rektor uppger är handledare inte vet om att de har i uppdrag att vara handledare åt de elever som får undervisning i moderna språk franska via fjärr. Skolinspektionens bedömning är att syftet med en handledare – att säkerställa kvalitén i undervisningen samt tillförsäkra elever trygghet och studiero – inte kan uppfyllas på ett tillfredsställande sätt om den personal som är utsedd att fungera som handledare inte har kännedom om uppdraget.

Val av ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 12 § skollagen avstå från att ingripa om en överträdelse är ringa (p. 1), den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse (p. 2), eller det i övrigt med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot ett ingripande (p. 3). Thorengruppen AB:s verksamhet vid Thoren Framtid Karlstad uppfyller inte författningarnas krav vad gäller fjärrundervisning i moderna språk franska.

Skolinspektionen bedömer att det finns särskilda skäl att avstå från att ingripa. Denna bedömning görs mot bakgrund av att fjärrundervisning i moderna språk

franska vid Thorengruppen AB:s verksamhet vid Thoren Framtid Karlstad kommer att upphöra vid utgången av vårterminen 2022.

Beslutet har fattats av utredare Maud Karlström .

Utredare Hilda Vidmark har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även jurist Ellen Sjögren och utredare Isabelle Brännlund medverkat.